

Multia

MULTIAN KUNTA

Kuntalain (410/2015 § 121) edellyttämä

ARVIOINTIKERTOMUS 2024

Tarkastuslautakunta 22.05.2025 § 24

Sisällys

YLEISTÄ	3
TALOUSARVION TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	4
Tavoitteiden toteutuminen toimialoittain	5
SIVISTYSTOIMI.....	5
TEKNINEN TOIMI	6
ARVIOINNIN JOHTOPÄÄTÖKSET JA ESITYS KUNNANVALTUUSTOLLE.....	7
TARKASTUSLAUTAKUNTA JA SEN TYÖSKENTELY	9

YLEISTÄ

Multian kunnan tilinpäätös vuosi 2024 oli tulokseltaan ylijäämäinen, 133 406,87 euroa. Verotulot toteutuivat 141 821 euroa paremmin, samoin valtionosuudet 221 308 euroa. Kattamatonta alijäämää oli vuoden 2024 lopussa 385 362,98 euroa.

Valtiovarainministeriö myönsi harkinnanvaraista valtionosuutta Multian kunnalle 215 000 euroa, mikä auttoi alijäämän kattamisessa.

Multian kunnan taseessa on tilinpäätöksen tuloksen kirjaamisen jälkeen 385 362,98 euroa alijäämää. Kuntaa koskee kuntalain 110 §:n mukainen alijäämän kattamisvelvoite. Alijäämä tuli olla katettuna vuoden 2024 loppuun mennessä. Kunnalla oli aikaisemmin käsitys, että alijäämä täytyisi olla katettuna vuoden 2026 loppuun mennessä. On tärkeää huolehtia, että alijäämä tulee katettua vuoden 2025 aikana kokonaan.

Työllisyys on hieman parantunut edelliseen vuoteen verrattuna. Asukasluvun kehitys on negatiivinen.

Vuoden 2024 aikana tapahtui monta muutosta viranhaltijoissa. Tekninen johtaja, sivistystoimen johtaja, kunnanjohtaja ja rehtori irtisanoutuivat. Talouspäällikkö toimi edellä mainittujen sijaisena yhtä aikaisesti, kunnes virat saatiin täytettyä. Hän selvisi kiitettävästi kohtuuttomasta työtaakasta.

Arviointikertomus on laadittu kuntalain (§ 121) ja kunnan hallintosäännön (§ 68 ja 69) määräysten perusteella ja niiden mukaisesti.

TALOUSARVION TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Verotulot toteutuivat ennakoitua paremmin, myös valtionosuudet 221 308 € suurempina kuin muutettu talousarvio. Toimintatuotot toteutuivat 145 868 € ennakoitua huonommin johtuen tilakaupan myyntivoiton 150 000 € siirtymisestä tammikuuhun 2025.

Toimintakulut ovat pienentyneet edellisestä vuodesta 719 937 €, vaikka henkilöstökulut ylittyivät 89 422 €. Palkkojen sivukulujen osalta budjetoinnin tarkkuutta tulee lisätä, koska vuonna 2024 palkkojen sivukulut ylittyivät noin 108 000 euroa. Kunnan lainakanta kasvoi 90 000 €, vuoden lopussa kunnan lainakanta oli 990 000 €. Asukasta kohden lainaa oli noin 712 euroa. Lainaa jouduttiin nostamaan kassavajeen kattamiseksi. Investoinnit olivat 214 585,21 euroa.

Kunnan talousarvio toteutui odotettua paremmin, kun ylijäämää muodostui 133 406 euroa. Tulos oli 136 554 euroa parempi.

Kunnan tytäryhtiöiden talouden tilanne on huolestuttava, koska talousarvion tavoitteet eivät ole toteutuneet. Kunnanhallituksen on kiinnitettävä tarkempaa huomiota omistajaohjaukseen, koska tytäryhtiöt tuottavat tappiota ja takausvastuiden kautta kunnan on mahdollista päätyä suuriin taloudellisiin vaikeuksiin. Yhtiöiden tulee toimia kannattavasti ilman, että kunta joutuu pääomittamaan tai lainoittamaan niitä.

Tavoitteiden toteutuminen toimialoittain

SIVISTYSTOIMI

Kunnanhallituksen päätöksellä sivistystoimenjohtajan ja rehtorin virat yhdistettiin 1.8.2024 alkaen. Uusi sivistystoimenjohtaja-rehtori joutui haastavaan tilanteeseen suuren työmäärän ja kiireisen aikataulun vuoksi.

Sivistystoimen ulkoinen budjetti ylittyi noin 15 000 € henkilöstökulujen ylityttyä. Pelastussuunnitelma on päivitetty syksyllä ja poistumisharjoitukset on toteutettu. Koulun teknisen luokan työturvallisuusasiat tulee saattaa ajan tasalle.

TEKNINEN TOIMI

Teknisen toimen vuosi alkoi muutoksella, kun tekninen johtaja irtisanoutui 8.2.2024 virastaan. Tämän jälkeen virkaa hoiti oman työn ohessa kunnanjohtaja. Uusi tekninen päällikkö aloitti 1.6.2024.

Teknisen toimialan ulkoinen budjetti ylittyi 28 820,27 € eli 3,54 %. Yksi keskeinen syy oli talousveden jakelussa ollut pitkä häiriötilanne (17.4.-26.11.2024), jolloin käyttövesi ostettiin Keuruun Vesi -liikelaitokselta. Lisäksi kustannuksia aiheutti vesi- ja viemäriverkoston korjauskulut. Vesimaksuja on korotettu syksyllä 2024 ja korotuspaineita on edelleen.

Yhteistyötä tehdään Petäjäveden kunnan kanssa; kunnilla on yhteinen lupalautakunta, rakennustarkastaja ja ympäristösihteeri. Saarijärven kaupungilta ostetaan aluearkkitehdin palvelut. Tämä on kustannustehokas ja tavoitteellinen tapa toimia.

ARVIOINNIN JOHTOPÄÄTÖKSET JA ESITYS KUNNANVALTUUSTOLLE

Multian kunnassa on käytäntönä ollut saada aikaan henkilöstösäästöjä eläkkeelle siirtyvän henkilöstön toimien täyttämättä jättämisellä ja yhdistämällä eri tehtäviä olemassa oleviin toimiin. Tällä toimintamallilla on saavutettu säästöjä, mutta kunta on tiedostanut, että yksi suurimpia kunnan riskejä on henkilöstöorganisaation kapeus ja haavoittuvuus. Henkilöstösäästöjen ollaan huomattu alkavan vaikuttaa hiljalleen myös toiminnan laatuun, tehokkuuteen ja henkilöstön hyvinvointiin.

Henkilöstömuutoksiin ja poissaoloihin tulisi varautua. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi luomalla yhteistyösopimuksia ja hankkimalla ostopalveluja muiden toimijoiden kanssa. Mikäli uusia henkilöitä joudutaan palkkaamaan, tehtävät tulisi arvioida uudelleen ja miettiä, voidaanko palveluja ostaa kolmannelta sektorilta, kuten esimerkiksi yhdistyksiltä tai urheiluseuroilta.

Alijäämä tulee kattaa uudella taloussuunnitelmakaudella ja hallitus on ryhtynyt tässä jo toimenpiteisiin. Jotta alijäämä saadaan katettua, budjettia laadittaessa tulee noudattaa erityistä tarkkuutta, ettei kustannusylityksiä pääse syntymään. Erityisesti huomiota täytyy kiinnittää palkkojen henkilösivukuluihin, joita tulisi seurata kuukausittain. Vuoden alussa tulee tarkistaa tulevalle vuodelle vahvistetut sivukuluprosentit ja tarkistaa myös talousarvio vastaamaan todellisia lukuja.

Kunnanhallituksen tulee pyytää tytäryhtiöiden edustajat kuultavaksi ja seurata tytäryhtiöiden talouden kehitystä säännöllisesti. Omistajaohjaus on kunnanhallituksen vastuulla ja tärkeää riskienhallinnan kannalta.

Tarkastuslautakunta jättää vuoden 2024 arvointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi. Lautakunta esittää, että valtuusto pyytää kunnanhallitusta tekemään arvointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja johtopäätöksistä selvityksen valtuustolle niin, että se voidaan käsitellä syyskaudella 2025 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Multialla 22.05.2025

Jukka Lampinen, puheenjohtaja

Hanna Kotajärvi, varapuheenjohtaja

Jaana Auer, jäsen

Jani Jalkanen, varajäsen

Tauno Penttinen, jäsen

TARKASTUSLAUTAKUNTA JA SEN TYÖSKENTELY

Jäsenet

Jukka Lampinen, puheenjohtaja

Hanna Kotajärvi, varapuheenjohtaja

Jukka Peltola

Tauno Penttinen

Jaana Auer

Varajäsenet:

Tuija Vuorinen

Irene Haahkala

Jani Jalkanen

Pekka Sydänmaa

Suoma Uitamo

Lampinen ja Kotajärvi ovat valtuutettuja.

Lautakunnan pöytäkirjanpitäjänä on toiminut hallintosihteeri Paula Mikkilä.

Vuoden 2024 arviointikertomukseen liittyen lautakunta kokoontui kerran vuoden 2024 puolella. Vuoden 2025 puolella arviointikertomuksen hyväksyntään saakka kokouksia on ollut 5 kpl.